

Marija Šag

Primjer projektne nastave

POVIJEST HRVATSKOGA JEZIKA OD POČETAKA PISMENOSTI DO 15. STOLJEĆA

Sažetak: U ovom radu prikazana je moguća realizacija jednoga projekta te rezultati koji bi se njime postigli. Dakle, realizacija projekta *Povijest hrvatskoga jezika od početaka pismenosti do 15. stoljeća* planirana je nakon izrade u trajanju od tri mjeseca u OŠ «Vilim Korajac» u Kaptolu. Obuhvaća ukupno trideset učenika sedmih i osmih razreda koji polaze izbornu nastavu sljedećih predmeta: hrvatskoga jezika, likovne i glazbene kulture, vjeronauka, zemljopisa i povijesti, uz šestero nastavnika navedenih predmeta u realiziranju sudjeluju i dvije školske kuharice. U realizaciji ovako složenoga projekta prevladavali su pisani i slikovni materijali te animacije.

Ključne riječi: etape projektne nastave, projektni ciljevi, obrazovni ciljevi, razine pisma, Bašćanska ploča, Ljetopis popa Dukljanina, glagoljica, Branimirov natpis, Vinodolski zakonik, Šibenska molitva.

Etape projektne nastave

1. Pronalaženje teme

Budući da su učenici iz raznih nastavnih predmeta upoznati s nazivima spomenika od početaka pismenosti Hrvata pa sve do 15. st., ali ne i detaljima i sadržajima tih istih spomenika/tekstova, odlučili su se detaljno pozabaviti proučavanjem i istraživanjem istih. Naime, pri izboru teme priznali su da ih se posebno dojmio posjet Jurandvoru (zahvaljujući organiziranom ljetovanju njihove škole u Baškoj), pregledavanjem vlastitih fotografija s toga ljetovanja shvatili su da bi se željeli pozabaviti detaljnijim proučavanjem spomenika hrvatske pismenosti te su tako ograničili stoljeća i formirali temu.

2.1. Formuliranje projektnih ciljeva

Trebalo je donijeti odgovore na neka važna pitanja:

Što? Učenici su odlučili zajedno sa svojim nastavnicima podsjetiti na *važnost i ljepotu bogate hrvatske kulturne baštine, obnoviti hrvatsku tropismenost i trojezičnost*.

Tko? Sudjeluju *učenici 7. i 8. razreda (30 učenika)* koji pohadaju izbornu nastavu gore navedenih nastavnih predmeta, *nositelji i voditelji projekta, nastavnici predmeta* koji se javljaju u korelaciji s hrvatskim jezikom te *školske kuharice*.

Gdje? Osnovni su prostori istraživanja *školska knjižnica*, *školska kuhinja*, *informatička učionica*, *učionica likovne kulture te učionica hrvatskoga jezika u OŠ «Vilim Korajac» u Kaptolu*, *Gradska knjižnica u Požegi i obiteljski dom učenika*, dakle, nestaje podjela na život u školi i izvan nje.

Kada? U sklopu *izborne nastave* hrvatskoga jezika i predmeta u korelaciji dogovoren je vremenski odsječak od *tri mjeseca* nakon kojega će se održati javna priredba.

Kako? *Tematskim projektom* (*timskim i integracijsko-korelacijskim* projektom na zadanu temu na razini više predmeta), *suradničkim radom* nastavnika, učenika i tehničkog osoblja uz prevladavanje socijalnih oblika nastave: *individualnog, skupnog i celnog*.

Zašto? *Cilj* je upoznati bogatu hrvatsku kulturnu baštinu.

Ovaj je projekt nastao u korelaciji hrvatskoga jezika s drugim nastavnim predmetima (zemljopisom, povijesti, likovnom i glazbenom kulturom te vjeroukom) i unutarpredmetnom korelacijom hrvatskoga jezika (dramskom i medijskom kulturom).

2.2. Formuliranje obrazovnih ciljeva

Obrazovne zadaće: probuditi interes za upoznavanje književnih djela hrvatskoga srednjovjekovlja te njihovih jezičnih osobitosti.

Odgojne zadaće: socijalna integracija putem zajedničkoga rada, razvijanje ljubavi prema jeziku, nacionalne i domoljube svijesti, širenja ljubavi i prijateljstva među nastavnicima i učenicima, osvještavanje potrebe trajnoga njegovanja i usavršavanja vlastitoga jezičnoga izraza.

Funkcionalne zadaće: razvoj učeničke kreativnosti, zaključivanja, mišljenja, pamćenja, sposobnosti zapažanja, procjenjivanja, uspoređivanja, redukcija prikupljenih informacija, bogaćenje rječničkog fonda; usavršavanje istraživačke metode, kako doći do informacija, izraziti kritički stav prema povijesnim činjenicama i svjedočanstvima, učenje podjele rada; razvijanje navike komunikacije i dijaloga, orientacija na rad u timu.

Vrijednovanje: učenici samostalno vrjednuju svoj rad i uradak (zanimljivost, korisnost, poučnost i izvedbu), nastavnica propituje njihove spoznaje iz hrvatskoga jezika putem literarnoga kviza (Prilog 1), anketiraju roditelje i ostale goste na Dan škole (Prilog 3).

3.1. Okvirno planiranje

Nositelji projekta zajedno sa svojim predmetnim mentorima isplanirali su stvaranje plakata, osmišljavanje i realiziranje dramske predstave, pronalaženje CD-a sa staroslavenskim misnim pjesmama, izrada latiničnih, glagoljičkih i spomenika hrvatske cirilice, izrada glagoljičkih inicijala tušem i perom, oslikavanje karte Republike Hrvatske uz naznačena mjesta pronalazišta spomenika, oživljavanje tajnih recepata glagoljičke kuharice, uporaba fotografija i prikazivanje prezentacija putem

slikokaza, izrada rječnika starih hrvatskih riječi. Učenici su isplanirali i posjet Gradskoj knjižnici u Požegi.

3.2. Detaljno planiranje

Prvu skupinu čine učenici koji polaze dodatnu nastavu iz *likovne kulture*, oni prave plakat sa slikama koje prikazuju četiri razine pisma: 1.slika prikazuje ljude naslikane na pećini-*piktogram*, 2.slika predstavlja prometni znak-*ideogram*, 3. slika predstavlja životinju koja upućuje na određeno slovo- *ideografsko-slogovno* pismo, 4. slika prikazuje jedan znak koji predstavlja jedno slovo-*alfabet* iz kojeg su se razvila tri hrvatska pisma: glagoljica, cirilica i latinica.Učenici će perom i tušem izraditi inicijale na glagoljici i napraviti izložbu slika te od gline izraditi spomenike i izložiti ih u učionici likovne kulture.

Drugu skupinu čine učenici koji polaze dodatnu nastavu iz *zemljopisa*, oni će nacrtati kartu Hrvatske na ogromnom plakatu naznačujući samo pronalazišta glagoljičkih, latiničnih i ciriličkih spomenika hrvatske kulturne baštine te istražiti zemljopisne zanimljivosti tih mesta, posebice Jurandvora kraj Baške na otoku Krku.

Treću skupinu čine učenici koji polaze dodatnu nastavu iz povijesti, oni će ustanoviti godine i povjesna obilježja spomenika te ih kronološki rasporediti za izložbu, istražiti ostvarenost Zvonimirove kletve koju je bacio na Hrvate u *Ljetopisu popa Dukljanina* (Prilog 4).

Četvrtu skupinu čine učenici koji polaze dodatnu nastavu iz vjeronauka, oni trebaju izraditi knjižicu o životu sv. Ćirila, tvorca najstarijega slavenskoga pisma – glagoljice, prikupiti molitve i pjesme posvećene Svetoj braći (Prilog 5) te stvoriti slikokaz za posjetitelje.

Petu skupinu čine učenici koji polaze dodatnu nastavu iz hrvatskoga jezika, oni trebaju iščitati *Branimirov natpis* i utvrditi kojim je jezikom i pismom pisan i zašto je to najstariji natpis hrvatskoga imena, iščitati ime hrvatskoga kralja naznačenoga na *Bašćanskoj ploči* te istražiti je li *Bašćanska ploča* pisana jednim ili dvama oblicima glagoljice i što se dogodilo sa samoglasnicima, promisliti o rigoroznim zabranama u *Vinodolskom zakoniku* i usporediti ih s današnjim stanjem (Prilog 6), odrediti odraz jata i ostala jezična obilježja u *Ljetopisu popa Dukljanina*, odrediti jezična obilježja u *Šibenskoj molitvi* te interpretirati pjesmu (Prilog 7), izraditi plakat o spomenicima na *latinici i latinskom jeziku* (*Trpimirova darovnica, Branimirov natpis*) te kasnijim tekstovima na latinici (*Red i zakon, Šibenska molitva*), izraditi plakat o spomenicima na *glagoljici i staroslavenskom jeziku* (*Plominski natpis, Valunsko pismo, Bašćanska ploča*), o glagoljičkim prvtoscima (*Misal po zakonu rimskoga dvora, Vinodolski zakon, Zapis popa Martinca, Rumanac trojski*), izraditi plakat o tekstovima na *ćirilici* (*Aleksandrida, Ljetopis popa Dukljanina, Poljički statut*), napraviti rječnik staroga hrvatskoga jezika, podijeliti posjetiteljima glagoljicu i cirilicu pri naruštanju izložbe kako bi se i sami okušali u pisanju nekada aktualnim hrvatskim pismima izuzev današnje latinice.

Šestu skupinu čine učenici koji se bave dramском izvedbom, oni trebaju osmislti i izvesti predstavu na temelju sadržaja srednjovjekovnog romana *Rumanac trojski*

(Prilog 8) te organizirati *vrući stolac* za glumce predstave koji će biti spremni odgovoriti na pitanja posjetitelja.

Sedmu skupinu čine učenici koji polaze dodatnu nastavu iz glazbene kulture, zaduženi su za potragu i izbor misnih staroslavenskih pjesama koje će uklopiti u prezentacije i dramsku predstavu.

Osmu skupinu čini tehničko osoblje s nekoliko učenica koje su zadužene za oživljavanje tajnih specijaliteta glagoljičke kuharice, izradu kolača koje će ponuditi posjetiteljima na ulazu.

4. Vrijeme pripreme

S projektom se počelo u ožujku i planirana je njegova realizacija početkom lipnja 2007. Projekt se planira izložiti učenicima, roditeljima i gostima na izložbi za Dan škole, plakate ćemo postaviti i u Gradskoj knjižnici u Požegi, a naš će projekt biti objavljen u školskom listu *Šijački zvon*.

5. Provedba projekta

Učenici likovne kulture istraživali su razine pisama putem interneta te upoznavši se sa slovima glagoljice samostalno izrađivali inicijale svojih imena. Druga skupina tražila je na karti Hrvatske mjesta pronačišta određenih spomenika te su ih ucrtavali na svojoj velikoj karti. Treća skupina povjesničara pošla je u Gradsku knjižnicu u Požegu te iščitavala povijesne knjige kako bi doznali točne godine pronačišta određenih spomenika. Četvrta je skupina izrađivala preko računala knjižicu o životu sv. Ćirila te stvarala slikokaz za posjetitelje. Peta je skupina imala najviše posla te su zajedno s mentoricom došli do odgovarajućih spoznaja, oni su se bavili latinskim jezikom, dvama oblicima glagoljice, čirilicom, izradili su plakate o spomenicima te stvorili rječnik starih hrvatskih riječi koji su im otežali iščitavanje određenih tekstova. Šesta se skupina pozabavila pisanjem drame na temelju sadržaja *Rumanca trojskog* te uživljavanjem u uloge. Sedma se skupina pozabavila pronačiškom najprikladnijih staroslavenskih pjesama te ih uklopila u slikokaz o Ćirilu i kao podlogu dramskoj predstavi. U osmoj su skupini učenice istraživale recepte davne glagoljičke kuharice.

6. Predstavljanje projekta

Na samom ulazu učenice su zajedno s kuharicama ponudile kolače spremljene po tajnom glagoljičkom receptu. Posjetitelji su u holu poslušali učenike koji su im putem plakata prikazali četiri razine razvoja pisma, nakon toga su bili upućeni u učioniku likovne kulture gdje su razgledali glinom izrađene spomenike koji su bili kronološki raspoređeni, a iznad svakoga je bio plakat na kojem je pisalo kojim je pismom i jezikom pisan i neke zanimljivosti te likovne radove izrađene tušem. U učionici

zemljopisa na karti uočili su mesta pronalazišta spomenika te saznali od učenika neke zanimljivosti o određenim mjestima. Zatim su upućeni u učioniku vjeroučnika gdje su pogledali slikokaz o životu sv. Ćirila uz popratnu glazbu, po odlasku su kao uspomenu dobili knjižice o Ćirilu. Na samom kraju pogledali su predstavu te postavljali pitanja glumcima kako bi više saznali o radu na predstavi ili općenito projektu, neki su i javno izražavali svoje oduševljenje. Pri odlasku učenici su im dijelili glagoljicu i slavensku čirilicu kako bi i sami oživjeli davna vremena, tj. trojezičnu pismenost u svojim obiteljima.

7. Refleksija o projektu

Učenici su svojim istraživačkim i kreativnim radovima oživjeli prošlost te nas u potpunosti izložili ozračju kulturne baštine koja je zavladala čitavim prostorom škole. U cijelosti su ispunili planirane zadatke i neprestano dobivali nove ideje koje su uspješno uklapali u već zadane i planirane. Spoznali su značaj hrvatske književne i jezične baštine iscrpnim proučavanjem spomenika te zavoljeli svoj hrvatski jezik i tu ljubav uspješno prenijeli na sve posjetitelje (što se moglo iščitati iz rezultata anketa usmjerenih posjetiteljima projekta).

8. Prilozi:

Prilog 1 - Literarni kviz

Prilog 2 - Poziv za Dan škole

Prilog 3 - Anketa za posjetitelje

Prilog 4 - Tekst *Ljetopisa popa Dukljanina*

Prilog 5 - Molitva sv. Ćirila

Prilog 6 - *Vinodolski zakon*

Prilog 7 - *Šibenska molitva*

Prilog 8 - Sadržaj *Rumanca trojskog*

Prilog 9 - Informacije o spomenicima

Prilog 1 - Literarni kviz:

NASTARIJI JE HRVATSKI SPOMENIK...

Ljetopis popa Dukljanina

Red i zakon

Trpimirova darovnica

GLAGOLJICU JE STVORIO...

Sveti Metod

Sveti Ćiril

Sveti Petar

POSTOJE DVije VRSTE GLAGOLJICE...

obla i uglata

oba i uvinuta

oba i ukošena

DVOJEZIČNI SE NATPIS NALAZI NA...

Bašćanskoj ploči

Valunskoj ploči

Trpimirovoj darovnici

BAŠĆANSKA PLOČA POTJEČE IZ...

1483. god.

1100. god.

1444. god.

PRVA JE TISKANA KNJIGA...

Misal po zakonu rimskoga dvora

Vinodolski zakonik

Zapis popa Martinca

NAJSTARIJI JE SPOMENIK ĆIRILICE...

Ljetopis popa Dukljanina

Aleksandrida

Povaljska listina

TRI SU HRVATSKA PISMA KROZ PROŠLOST BILA ...

alfabet, čirilica, glagoljica

glagoljica, čirilica, latinica

hijeroglifi, latinica, bosančica

Prilog 2 - Poziv za Dan škole

OŠ Vilim Korajac, Kaptol 1. lipnja od 17 do 19h održava Dan škole na temu

«*Povijest hrvatskoga jezika od početaka pismenosti do 15. stoljeća*».

Molimo Vas da se odazovete našemu pozivu i uživate u raznolikome projektu koji su pripremili naši učenici zajedno sa svojim mentorima. Nudimo Vam upoznavanje s trojezičnom i tropismenom hrvatskom kulturnom baštinom putem dramskih predstava, likovnih ostvaraja naših učenika praćenih staroslavenskim pjesmama, fotografija spomenika koje niste nikada vidjeli putem plakata, prezentacija,... Ukoliko želite kušati kuharske specijalitete glagoljičke kuharice i potpuno se prepustiti ozračju bogate nam prošlosti – prihvativite izazov. Otkrit ćemo Vam sve tajne koje nisu nikada otkrivene, ovo se događa samo jednom u prostorima naše škole, sve ostalo je improvizacija.

Radujemo se Vašemu dolasku!

Prilog 3 - Anketa

Zahvaljujemo Vam na dragocjenom vremenu koje ste nam posvetili, nadamo se da Vam je bilo zanimljivo, možda bismo to mogli i puno bolje te Vas stoga molimo da odgovorite na sljedeća pitanja:

1) Brojčano označite zadovoljstvo ovim projektom (5-odlično, 1-loše):

a) 5

b) 4

- c) 3
d) 2
e) 1
- 2) Što Vam se najviše svidjelo?
a) predstava
b) plakati
c) prezentacija
d) glazba
e) likovni ostvaraji učenika
f) gastronomска ponuda
g) _____
- 3) Imate li primjedbu? _____

Prilog 4

Tekst iz *Ljetopisa popa Dukljanina*:

Papa kaza z dopušćenjem Božjim i Sina njegova koji jest porojen od dive Marije, jesmo odlučili oslobođiti *mista gdi* je greb u kom bi položeno *tilo* njegovo. Sramotni i nevirni Hrvati počaše govoriti: Bolje da on sam pogine! Tako oni na dobrog kralja Zvonimira oružjem počeše sići, koji ležeći u krvi izranjen proklesne *nevirske* Hrvate da bi vazda tuju jeziku podložni bili.

Prilog 5

Sv. Ćiril se isticao među učenicima velikom bistrinom, u prilogu je molitva koju je izgovarao uvijek prije početka učenja:

*O Grgure, tijelom čovječe, a dušom anđele!
Ti jesi tijelom čovjek, ali si postao kao anđeo,
jer usta tvoja kao da su od jednoga serafima
Boga proslavlaju i čitav svijet prosvjetljuju
učenjem prave vjere.
Zato i mene koji padam pred tobom
primi s ljubavlju i vjerom
i budi mi učitelj i prosvjetitelj.*

Prilog 6

Primjer zakona u *Vinodolskom zakoniku*:

Svećenik mora svaki dan služiti misu, ako ne, oduzme mu se jedan vol.

Prilog 7

Šibenska molitva (1 strofa)

*O blažena, o prislavna, o prisvitla svrhu vsih blaženih,
Bogom živim uzvišena, vsimi Božjimi dari urešena.
O prislavna prije vsega vika, Bogom živim zbrana,
O umiljena divo Marije!*

Prilog 8

Sadržaj *Rumanca trojskog*:

Prijamuš je imao ženu Hekubu koja je ostala trudna, sanjala je da je njen sin zapalio Troju. Kad se porodila muž je zapovjedio da ga ubije, a ona ga je dala pastiru koji mu da ime Pariž. Proročica načini zlatnu jabuku s natpisom za najljepšu i baci među tri djevojke koje se posvađaju. Pariž im kaže da se skinu kako bi on procijenio koja je najljepša. Odluči jabuku pokloniti Venuš jer mu je ona obećala za nagradu ljubav najljepše udane žene - Jelene. Pariž otima Jelenu, saznavši da je Prijamušov sin odlazi u Troju k ocu. Među Trojanacima najjači je Hektor, među Grcima Ahil. Hektor ubija najboljeg Ahilovog prijatelja. Pariž u crkvi rani Ahila u petu te ovaj umre. Grci osvajaju Troju trojanskim konjem.

Prilog 9

1. PISMO LATINICA I LATINSKI JEZIK

Trpimirova darovnica pronađena je u Rižinicama kod Klisa. To je najstariji slavenski spomenik. Natpis kneza Branimira, nađen u Šopotu kod Benkovca, najstariji je zapis hrvatskog imena.

2. PISMO GLAGOLJICA I STAROSLAVENSKI JEZIK

Sredinom 9.st. nastalo je najstarije slavensko pismo- glagoljica, stvorio ju je Ćiril. Natpsi na glagoljici potječu iz 11.st., a slijede: Plominski natpis s uklesanim likom boga životinja Silvana u crkvi sv. Jurja u Plominu, Krčki natpis uklesan na zgradu u gradu Krku, Valunska ploča, dvojezični latinski i hrvatski i dvopismeni natpis (na glagoljici i karolini) nađen u crkvi u Valunu na Cresu, Baščanska ploča (1100.g.) prvi je *pravni i jezični* dokument. Pravni je stoga što sadrži popis svjedoka pred kojima kralj Zvonimir daruje zemlju crkvi sv. Lucije, jezični jer pokazuje stanje pismenosti. Pronađena je u crkvi sv. Lucije u Jurandvoru kraj Baške na otoku Krku, danas se čuva u HAZU u Zagrebu i pisana je staroslavenskim jezikom.

Glagoljički prvotisci:

Misal po zakonu rimskoga dvora (1483.) - prva knjiga tiskana na hrvatskom tlu. Vinodolski zakon najstariji je hrvatski sačuvani zakon, sastavljen u Novom Vinodolskom 1288. Zapis popa Martinca (1493.) - Martinac u Grobniku svojim pismom svjedoči o tragičnom porazu Hrvata u Krbavskoj bici od Turaka. Lucidar je skupljeno enciklopedijsko znanje nađeno u Istri, dijalog između Učitelja i Učenika o vjerskim pitanjima, preveo ga je glagoljaš s češkoga jezika na čakavsko narječe. Rumanac trojski je roman o Troji.

3. PISMO SLAVENSKA ĆIRILICA

Najstariji je spomenik čirilice Povaljska listina, s otoka Brača iz 12. st. Aleksandrida je roman o Aleksandru Velikom. Ljetopis popa Dukljanina potječe iz 12. st. pisac je svećenik Dukljanin, pisan je latinskim jezikom. Poljički statut potječe iz 1444. g. iz Poljica.

Marija Šag: Povijest hrvatskoga jezika od početaka pismenosti do 15 st.
Život i škola, br. 20 (2/2008.), god. 56., str. od 103. do 112.

U 14. st. prevladava *latinica*, prvi su spomenici Red i zakon sestara dominikanskog reda u Zadru (1345.). Najstariji je sačuvani hrv. tekst na latinici Šibenska molitva.

Literatura

- Bratulić, J. Glagoljica: pismo, znak, slika. Leksikon hrvatske glagoljice
Ćosić, S. Rad s darovitim učenicima na zavičajnom projektu *Zidine*, U: Život i škola, br.13 (1/2005.)
Damjanović, S. (2000.), Staroslavenski glasovi i oblici. Treće, popravljeno izdanje, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada
Damjanović, S. (2002.), Slovo iskona, Staroslavenska/starohrvatska čitanka. Zagreb: Matica hrvatska
Gudelj-Velaga, Z. (1990.), Nastava stvaralačke pismenosti. Zagreb: Školska knjiga
Hercigonja, E. (1994.), Tropismena i trojezična kultura hrvatskog srednjovjekovlja. Zagreb: Matica hrvatska
Katičić, R. Uz pitanje o postanku i starosti glagoljice, Croatica, 42/43/44/1995-6
M. Kovačević, E. Cuculić, Timski rad u nastavi, U: Život i škola, br. 11 (1/2004)
Lacko, M. (1985.), Slavenski apostoli i prosvjetitelji Ćiril i Metoda. Zagreb: Kršćanska sadašnjost
Peko, A., Sablić, M. Projektna nastava, U: Život i škola, br. 11 (1/2004.)
Težak, S. (1998.), Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1. Zagreb: Školska knjiga
Težak, S. (1998.), Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 2. Zagreb: Školska knjiga

CASE STUDY OF PROJECT TEACHING – PROJECT: HISTORY OF THE CROATIAN LANGUAGE FROM THE BEGINNINGS OF LITERACY TO 15TH CENTURY

Abstract: This paper shows a possible implementation of a project and the results that can be achieved. The project titled *The history of the Croatian language from the beginnings of literacy to the 15th century* is supposed to last three months and will be implemented in primary schools. It includes 30 pupils in seventh and eight grades primary school who attend elective classes in Croatian language, visual arts and music, religious classes, geography and history, as well as six class teachers and two school cooks. During project implementation we used written and visual materials, as well as animation.

Key words: project teaching stages, project aims, educational goals, script levels, *Bašćanska ploča*, *Ljetopis popa Dukljanina*, Glagolitic script, *Branimirov natpis*, *Vinodolski zakonik*, *Šibenska molitva*.

Marija Šag: Povijest hrvatskoga jezika od početaka pismenosti do 15 st.
Život i škola, br. 20 (2/2008.), god. 56., str. od 103. do 112.

Author: Marija Šag, prof., Ekonomski fakultet, Požega

Review: Život i škola, br. 20 (2/2008.), god. 56, str. od 103. do 112.

Title: Povijest hrvatskoga jezika od početaka pismenosti do 15. stoljeća

Categorisation: stručni rad

Received on: 7. svibnja 2008.

UDC: 371.315.7

371.3:811.163.42

Number of sign (with spaces) and pages: 19.146 (: 1800) = 10,636 (: 16) = 0,664